P9_TA(2021)0473

Zavedení evropského průkazu sociálního zabezpečení s cílem zlepšit digitální prosazování práv na sociální zabezpečení a spravedlivou mobilitu

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 25. listopadu 2021 o zavedení evropského průkazu sociálního zabezpečení s cílem zlepšit digitální prosazování práv na sociální zabezpečení a spravedlivou mobilitu (2021/2620(RSP))

(2022/C 224/07)

Evropský parlament,

— s ohledem na článek 3 Smlouvy o Evropské unii,

— s ohledem na článek 153 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),

— s ohledem na své usnesení ze dne 14. ledna 2014 o účinných inspekcích práce jako strategii na zlepšení pracovních podmínek v Evropě ([1]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 19. ledna 2017 o evropském pilíři sociálních práv ([2]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 17. prosince 2020 o silné sociální Evropě pro spravedlivou transformaci ([3]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 22. října 2020 o politice zaměstnanosti a sociální politice eurozóny v roce 2020 ([4]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 20. ledna 2021 nazvané Posílení jednotného trhu: budoucnost volného pohybu služeb ([5]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 20. května 2021 o dopadech pravidel EU na volný pohyb pracovníků a služeb: mobilita pracovních sil uvnitř EU jakožto nástroj k přizpůsobení dovedností potřebám trhu práce ([6]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 19. června 2020 o evropské ochraně přeshraničních a sezónních pracovníků v kontextu krize COVID-19 ([7]),

— s ohledem na otázku E-001132/2021 ze dne 25. února 2021 a písemnou odpověď, kterou jménem Komise poskytl komisař pro pracovní místa a sociální práva dne 28. dubna 2021 ([8]),

— s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/104/ES ze dne 19. listopadu 2008 o agenturním zaměstnávání ([9]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1149 ze dne 20. června 2019, kterým se zřizuje Evropský orgán pro pracovní záležitosti ([10]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení ([11]),

---

([1]) Úř. věst. C 482, 23.12.2016, s. 31.
([2]) Úř. věst. C 242, 10.7.2018, s. 24.
([3]) Úř. věst. C 445, 29.10.2021, s. 75.
([4]) Úř. věst. C 404, 6.10.2021, s. 159.
([5]) Úř. věst. C 456, 10.11.2021, s. 14.
([6]) Přijaté texty, P9_TA(2021)0249.
([7]) Úř. věst. C 362, 8.9.2021, s. 82.
([8]) https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-9-2021-001132-ASW_EN.html
([9]) Úř. věst. L 327, 5.12.2008, s. 9.
([10]) Úř. věst. L 186, 11.7.2019, s. 21.
([11]) Úř. věst. L 166, 30.4.2004, s. 1.

Čtvrtek 25. listopadu 2021

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení ([12]),

— s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 96/71/ES ze dne 16. prosince 1996 o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb ([13]),

— s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/957 ze dne 28. června 2018, kterou se mění směrnice 96/71/ES o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb ([14]),

— s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2014/67/EU ze dne 15. května 2014 o prosazování směrnice 96/71/ES o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012 o správní spolupráci prostřednictvím systému pro výměnu informací o vnitřním trhu („nařízení o systému IMI“) ([15]),

— s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1057 ze dne 15. července 2020, kterou se stanoví zvláštní pravidla o vysílání řidičů v odvětví silniční dopravy, pokud jde o směrnice 96/71/ES a 2014/67/EU, a kterou se mění směrnice 2006/22/ES, pokud jde o požadavky na prosazování, a nařízení (EU) č. 1024/2012 ([16]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1054 ze dne 15. července 2020, kterým se mění nařízení (ES) č. 561/2006, pokud jde o minimální požadavky na maximální denní a týdenní dobu řízení, minimální přestávky v řízení a týdenní doby odpočinku, a nařízení (EU) č. 165/2014, pokud jde o určování polohy pomocí tachografů ([17]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1055 ze dne 15. července 2020, kterým se mění nařízení (ES) č. 1071/2009, (ES) č. 1072/2009 a (EU) č. 1024/2012 za účelem jejich přizpůsobení vývoji v odvětví silniční dopravy ([18]),

— s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1152 ze dne 20. června 2019 o transparentních a předvídatelných pracovních podmínkách v Evropské unii ([19]),

— s ohledem na rozsudek SDEU ve věci C-55/18, podle něhož musejí členské státy požadovat, aby zaměstnavatelé vytvořili systém umožňující měření denní pracovní doby ([20]),

— s ohledem na evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Evropskou radou, Parlamentem a Komisí v listopadu 2017,

— s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 910/2014, pokud jde o zřízení rámce pro evropskou digitální identitu, který předložila Komise dne 3. června 2021 (COM(2021)0281), důvěryhodná a bezpečná evropská elektronická identifikace,

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 30. března 2020 o pokynech k výkonu volného pohybu pracovníků během šíření onemocnění COVID-19,

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 16. července 2020 s pokyny týkajícími se sezónních pracovníků v EU v souvislosti s šířením onemocnění COVID-19,

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 4. března 2021 nazvané Akční plán pro evropský pilíř sociálních práv (COM(2021)0102),

---

([12]) Úř. věst. L 284, 30.10.2009, s. 1.
([13]) Úř. věst. L 18, 21.1.1997, s. 1.
([14]) Úř. věst. L 173, 9.7.2018, s. 16.
([15]) Úř. věst. L 159, 28.5.2014, s. 11.
([16]) Úř. věst. L 249, 31.7.2020, s. 49.
([17]) Úř. věst. L 249, 31.7.2020, s. 1.
([18]) Úř. věst. L 249, 31.7.2020, s. 17.
([19]) Úř. věst. L 186, 11.7.2019, s. 105.
([20]) Rozsudek ze dne 14. května 2019, Federación de Servicios de Comisiones Obreras (CCOO) *v.* Deutsche Bank SAE, C-55/18 – CCOO, EU:C:2019:402.

— s ohledem na otázku Komisi o zavedení evropského pasu sociálního zabezpečení s cílem zlepšit digitální prosazování práv na sociální zabezpečení a spravedlivou mobilitu (O-000071/2021 – B9-0041/2021),

— s ohledem na čl. 136 odst. 5 a čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,

— s ohledem na návrh usnesení Výboru pro zaměstnanost a sociální věci,

A. vzhledem k tomu, že pracovní mobilita uvnitř EU v posledních letech vykazovala vzestupný trend; vzhledem k tomu, že v roce 2019 se do jiné země EU přestěhovalo 17,9 milionu lidí z EU-28; vzhledem k tomu, že 13 milionů těchto stěhujících se osob bylo v produktivním věku a 78 % z nich bylo zaměstnaných; vzhledem k tomu, že v roce 2019 bylo v EU 1,5 milionu přeshraničních pracovníků ([21]); vzhledem k tomu, že aktivní mobilní pracovníci v roce 2019 představovali 4,3 % celkové pracovní síly v 28 členských státech EU; vzhledem k tomu, že údaje Komise z roku 2017 odhadují nehlášenou práci na 11,6 % celkového objemu práce v soukromém sektoru EU a 16,4 % hrubé přidané hodnoty ([22]); vzhledem k tomu, že v roce 2019 bylo v EU vydáno 4,6 milionu přenosných dokumentů A1, což představuje odhadem 3,06 milionu pracovníků; vzhledem k tomu, že vyslaní pracovníci musí mít při práci v jiném členském státě formulář A1; vzhledem k tomu, že formulář A1 poskytuje informace o systému sociálního zabezpečení, který se vztahuje na pracovníka; vzhledem k tomu, že formuláře A1 neposkytují aktuální informace o sociálním zabezpečení v reálném čase;

B. vzhledem k tomu, že údaje nadace Eurofound ukazují, že doba mobility v rámci EU se zkracuje, neboť 50 % migrujících osob pobývá v hostitelské zemi po dobu jednoho až čtyř let; vzhledem k tomu, že se zvýšila i zpětná mobilita ([23]): na každé čtyři osoby, které v roce 2017 opustily členský stát, připadaly tři osoby, které se vrátily ([24]); vzhledem k tomu, že kratší a opakovaná období mobility vyžadují, aby mobilní pracovníci měli přehled o svých příspěvcích na sociální zabezpečení a důchodových právech;

C. vzhledem k tomu, že článek 48 SFEU svěřuje Parlamentu a Radě pravomoc, aby řádným legislativním postupem přijaly opatření v oblasti sociálního zabezpečení, která jsou nezbytná k zajištění volného pohybu pracovníků; vzhledem k tomu, že za tímto účelem musí přijmout opatření k zajištění práv sociálního zabezpečení pro migrující pracovníky a samostatně výdělečně činné pracovníky a na nich závislé osoby; vzhledem k tomu, že čl. 153 odst. 1 SFEU svěřuje Unii pravomoc podporovat a doplňovat činnosti členských států v oblasti sociálního zabezpečení; vzhledem k tomu, že čl. 153 odst. 2 SFEU stanoví, že v oblasti sociálního zabezpečení rozhoduje Rada zvláštním legislativním postupem jednomyslně po konzultaci s Parlamentem, Evropským hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů;

D. vzhledem k tomu, že mobilní pracovníci a občané přispívají k bohatství socioekonomické struktury v příhraničních regionech, které představují 40 % území EU; vzhledem k tomu, že je proto nezbytné zajistit rovné podmínky a spravedlivé podmínky mobility pro občany tím, že jim budou poskytnuty vhodné nástroje, které jim zaručí právní jistotu, ochranu práv a sociální zabezpečení; vzhledem k tomu, že je třeba vyhnout se nadměrnému administrativnímu zatížení podniků, zejména malých a středních podniků (MSP);

E. vzhledem k tomu, že zásada č. 12 evropského pilíře sociálních práv stanoví, že bez ohledu na typ a délku trvání pracovního poměru mají pracovníci a za srovnatelných podmínek osoby samostatně výdělečně činné právo na přiměřenou sociální ochranu;

F. vzhledem k tomu, že problémy týkající se nekalé soutěže založené na pracovním vykořisťování, podvodných formách zaměstnávání a nekalých praktikách, jako např. sociální dumping, jsou stále problémem ve všech členských státech a představují velký problém pro evropské podniky, pracovníky a společnosti; vzhledem k tomu, že podvodné využívání podle všeho nejvíce postihuje různé formy pracovních smluv: vzhledem k tomu, že chybí spolehlivé údaje, které by

([21]) Evropská komise, *Annual Report on Intra-EU Labour Mobility 2020 (Výroční zpráva za rok 2020 o mobilitě pracovních sil uvnitř EU)*, 8. ledna 2021. https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8369

([22]) Evropská komise, *Evaluation of the scale of undeclared work in the European Union and its structural determinants (Hodnocení rozsahu nehlášené práce v Evropské unii a jejích strukturálních příčin)*, listopad 2017. https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=19002&langId=en

([23]) Eurofound, *Tackling labour shortages in EU Member States (Řešení nedostatku pracovních sil v členských státech EU)*, Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk, 2021.

([24]) Evropská komise, *Annual Report on Intra-EU Labour Mobility 2020 (Výroční zpráva za rok 2020 o mobilitě pracovních sil uvnitř EU)*, 8. ledna 2021. https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8369

umožnily určit rozsah tohoto problému, zejména v souvislosti s vysíláním pracovníků ([25]); vzhledem k tomu, že jednou z příčin je absence účinného sledování a prosazování platných právních předpisů Unie, zejména pokud jde o zásady rovného zacházení a stejné odměny za stejnou práci na stejném místě, které nelze zaručit, pokud není dodržována zásada sledovatelnosti a přenositelnosti práv, což je třeba zlepšit;

G. vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 upozornila na nejisté pracovní a životní podmínky řady mobilních a přeshraničních pracovníků v EU a zhoršila je; vzhledem k tomu, že krize upozornila na význam spolehlivých a stabilních systémů sociálního zabezpečení, které zajistí, aby nikdo nebyl opomenut v důsledku výkonu svobody pohybu; vzhledem k tomu, že v době vypuknutí pandemie vedla opatření přijatá členskými státy k právní nejistotě mobilních pracovníků, pokud jde o platná pravidla sociálního zabezpečení, a mnozí z nich se potýkali s těžkostmi při podávání žádostí o dávky v nezaměstnanosti na dálku; vzhledem k tomu, že pandemie upozornila na zvláštní zranitelnost nehlášených a sezónních pracovníků bez sociálního zabezpečení a že zneužívání a podvodné využívání záchranných balíčků krátkodobé finanční podpory poskytované v rámci pandemie COVID-19 vedlo ke zvýšené míře nehlášené a nedostatečně hlášené práce, včetně nových forem podpory nehlášené práce ([26]);

H. vzhledem k tomu, že digitalizace poskytuje nebývalou příležitost ke zjednodušení mobility pracovních sil a zároveň urychluje a usnadňuje kontrolu dodržování platných předpisů EU; vzhledem k tomu, že v celé EU neprobíhá systematické shromažďování údajů, jehož cílem by bylo poskytnout odpovídající údaje o mobilních pracovnících nebo usnadnit přeshraniční přenositelnost práv na sociální zabezpečení prostřednictvím ověřování krytí sociálního zabezpečení a dávek pracovníků příslušnými subjekty a institucemi v reálném čase; vzhledem k tomu, že přístup k informacím o platných pravidlech, jakož i účinné dodržování, sledování a prosazování jsou nezbytnými předpoklady spravedlivé mobility a boje proti zneužívání; vzhledem k tomu, že je proto třeba podporovat a využívat digitální technologie, které mohou usnadnit kontrolu a prosazování právních předpisů, zaručit práva mobilních pracovníků a snížit administrativní náklady podniků a vnitrostátních institucí, a to v souladu s pravidly pro ochranu údajů;

I. vzhledem k tomu, že vnitrostátní sociální partneři v různých odvětvích členských států vypracovali různé formy vnitrostátních průkazů nebo srovnatelných nástrojů v oblasti pracovního práva, a to buď ve spolupráci s místními, nebo celostátními orgány; vzhledem k tomu, že tyto různé iniciativy mají jeden hlavní společný rys: identifikační číslo nebo osobní průkaz, který pracovníkům, orgánům a hlavním poskytovatelům poskytuje účinný nástroj k zajištění sociálního zabezpečení a důstojných mezd a pracovních podmínek na pracovišti; vzhledem k tomu, že tyto iniciativy zvyšují povědomí o zaměstnanosti a pracovních podmínkách všech pracovníků a zlepšují jejich prosazování;

J. vzhledem k tomu, že ve svém usnesení ze dne 14. ledna 2014 o účinných inspekcích práce vyzval Parlament Komisi, aby prozkoumala přínosy zavedení evropského průkazu sociálního zabezpečení odolného proti padělání nebo jiného celoevropského elektronického dokladu na evropské úrovni, na němž by mohly být uloženy všechny údaje potřebné k ověření zaměstnaneckého poměru držitele, jako jsou podrobnosti o sociálním zabezpečení a pracovní době, a na nějž by se vztahovala přísná pravidla na ochranu údajů; vzhledem k tomu, že ve svém usnesení ze dne 19. ledna 2017 o evropském pilíři sociálních práv poukazuje Parlament na potenciál dostupných řešení elektronické veřejné správy, případně včetně evropského průkazu sociálního zabezpečení zaručujícího vysokou úroveň ochrany údajů, což může zlepšit koordinaci sociálního zabezpečení v EU a informovanost jednotlivců; vzhledem k tomu, že Parlament ve svém usnesení ze dne 22. října 2020 o politice zaměstnanosti a sociální politice eurozóny v roce 2020 vyzval Komisi, aby na základě řádného posouzení dopadů založeném na faktech předložila návrh digitálního čísla sociálního zabezpečení EU; vzhledem k tomu, že ve svém usnesení ze dne 17. prosince 2020 o silné sociální Evropě pro spravedlivou transformaci vyzývá Parlament Komisi, aby předložila návrh digitálního evropského čísla sociálního zabezpečení (ESSN) společně s osobním pracovním průkazem a uvádí, že pracovníci a jejich zástupci a inspektoráty musí mít přístup

([25]) Eurofound, *Exploring the fraudulent contracting of work in the European Union (Zkoumání podvodných pracovních smluv v Evropské unii)*, Úřad pro publikace Evropské unie, 21. listopadu 2016.

([26]) Evropská platforma pro boj s nehlášenou prací, *COVID 19: combating fraud in short-term financial support schemes (COVID-19: boj proti podvodům v režimech krátkodobé finanční podpory)*, květen 2021. https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=24072&langId=en

k aktualizovaným informacím o svých zaměstnavatelích, jejich mzdových nárocích a pracovních a sociálních právech; vzhledem k tomu, že ve svém usnesení ze dne 20. května 2021 o mobilitě pracovních sil v rámci EU Parlament zdůrazňuje, že digitalizace výměny údajů mezi členskými státy by mohla usnadnit volný pohyb pracovníků na spravedlivém a rovnoprávném základě, jakož i zajištění prosazování příslušných pravidel Unie;

K. vzhledem k tomu, že pracovní program Komise na rok 2018 ze dne 24. října 2017 oznámil záměr zavést ESSN s cílem přispět k celkovému cíli, jímž je zajištění spravedlivých pracovních podmínek pro mobilní pracovníky, dodržování sociálních norem pro všechny mobilní občany a zajištění jejich řádného prosazování; vzhledem k tomu, že Komise zavedení ESSN konzultovala se zúčastněnými stranami a občany v období od 27. listopadu 2017 do 7. ledna 2018; vzhledem k tomu, že Komise ve svém počátečním posouzení dopadů ESSN z roku 2017 předpokládala v dlouhodobějším výhledu možnost rozšíření využití ESSN na další oblasti politiky nad rámec koordinace sociálního zabezpečení; vzhledem k tomu, že Komise ve své roční analýze zátěže za rok 2019 zveřejněné 13. srpna 2020 potvrdila, že pracuje na iniciativě týkající se evropského čísla sociálního zabezpečení; vzhledem k tomu, že předsedkyně Komise Ursula von der Leyenová ve svém projevu o stavu Evropské unie ze dne 16. září 2020 oznámila, že Komise brzy navrhne důvěryhodný a bezpečný systém evropské elektronické identity; vzhledem k tomu, že Komise v Akčním plánu pro evropský pilíř sociálních práv oznámila, že v roce 2021 zahájí pilotní projekt, který posoudí možnost zavedení evropského průkazu sociálního zabezpečení, který by vycházel z iniciativy týkající se evropských elektronických průkazů totožnosti;

L. vzhledem k tomu, že Evropská konfederace odborových svazů považuje ESSN za cenný nástroj pro boj proti podvodům a zneužívání sociálního zabezpečení; vzhledem k tomu, že Konfederace evropského podnikání (Business Europe) zveřejnila dne 12. ledna 2018 zprávu, která zdůrazňuje potenciál ESSN pro zlepšení koordinace sociálního zabezpečení v EU a zároveň řeší obavy související s rozmanitostí vnitrostátních systémů sociálního zabezpečení, s případnými otázkami ochrany údajů a další administrativní zátěží; vzhledem k tomu, že sociální partneři v odvětví stavebnictví vyzvali k zavedení účinných digitálních nástrojů k zajištění dodržování platných právních předpisů, včetně evropského přístupu k osobním pracovním průkazům ([27]);

M. vzhledem k tomu, že v červnu 2019 byl zřízen Evropský orgán pro pracovní záležitosti (ELA); vzhledem k tomu, že do nařízení o orgánu ELA nebylo zahrnuto ESSN; vzhledem k tomu, že cílem orgánu ELA je zajistit spravedlivou pracovní mobilitu tím, že bude pomáhat členským státům a Komisi při účinném uplatňování a prosazování právních předpisů Unie týkajících se mobility pracovní síly a koordinace systémů sociálního zabezpečení;

1. připomíná, že Parlament od roku 2014 několikrát vyzval Komisi, aby prozkoumala výhody zavedení legislativního návrhu evropského čísla sociálního zabezpečení za účelem vytvoření celoevropského digitálního nástroje pro koordinaci sociálního zabezpečení a zajištění spravedlivé pracovní mobility mobilních pracovníků; vyjadřuje politování nad tím, že Komise návrh ESSN dosud nepředložila, přestože se k tomu opakovaně zavázala; opakuje svou výzvu Komisi, aby vysvětlila, proč tak dosud neučinila;

2. vyzývá Komisi, aby se s Parlamentem podělila o návrh posouzení dopadů ESSN, který byl předložen Výboru pro kontrolu regulace (RSB) v letech 2017/2018, a aby se podělila o stanovisko Výboru pro kontrolu regulace k tomuto návrhu posouzení dopadů; vyzývá Komisi, aby s Parlamentem sdílela veškeré další dokumenty, které přispěly k jejímu rozhodnutí nepokročit s návrhem ESSN;

3. vítá závazek Komise uvedený v Akčním plánu pro evropský pilíř sociálních práv zahájit pilotní projekt, který by prozkoumal možnosti zavedení digitálního evropského průkazu sociálního zabezpečení (ESSP); vítá zahájení pilotních projektů, jejichž cílem je prozkoumat digitální řešení, a vyzývá Komisi, aby řádně informovala Parlament o jejich výsledcích a o případných obtížích, jež vyvstaly ve fázi provádění; zdůrazňuje, že pilotní projekt ESSP musí být důsledně zaměřen na zajištění spravedlivé mobility; vyzývá Komisi, aby zvýšila své ambice, pokud jde o obsah i načasování, a souběžně

([27]) Prohlášení EFBWW a FIEC, *EU construction social partners call for digital enforcement (Sociální partneři ve stavebnictví v EU vyzývají k digitálnímu prosazování)*, 24. června 2021. https://www.efbww.eu/news/eu-construction-social-partners-call-for-digital-enforcement/2657-a

s pilotním projektem zahájila i řádné hodnocení na základě dosud vykonané práce s cílem iniciovat legislativní návrh týkající se ESSP do konce roku 2022, aby byla co nejdříve zajištěna přenositelnost a sledovatelnost práv pracovníků;

4. bere na vědomí návrh Komise týkající se stanovení rámce pro evropskou digitální identitu; vyzývá Komisi, aby informovala Parlament o průběhu zavádění elektronické identifikace; domnívá se, že iniciativa ESSP, která by měla tvořit součást rámce elektronické identifikace, by měla být povinná pro všechny členské státy;

5. poukazuje na úlohu mobilních pracovníků během pandemie COVID-19, zejména v některých klíčových odvětvích, a na naléhavou potřebu zaručit těmto pracovníkům nejen důstojné pracovní podmínky, ale také rovné podmínky pro rovnocennou práci vykonávanou na stejném místě;

6. domnívá se, že cílem zavedení iniciativy ESSP by mělo být: zajistit účinnou identifikaci, sledovatelnost, seskupování a přenositelnost práv na sociální zabezpečení; zlepšit prosazování pravidel EU týkajících se mobility pracovních sil a koordinace sociálního zabezpečení na trhu práce spravedlivým a účinným způsobem s cílem zajistit rovné podmínky v EU; umožňovat příslušným vnitrostátním orgánům, jako jsou inspektoráty práce a sociálního zabezpečení a sociální partneři, ověřování statusu pojištění a příspěvků mobilních pracovníků v reálném čase, jestliže provádějí kontroly práce a sociálního zabezpečení nebo se na nich podílejí; lépe předcházet nekalým praktikám, jako je zneužívání a sociální podvody, a tím přispívat k boji proti nehlášené práci a nedodržování mechanismů stanovování mezd v hostitelské zemi a povinností týkajících se příspěvků na sociální zabezpečení; zdůrazňuje, že zavedení ESSP by rovněž pracovníkům usnadnilo sledování jejich příspěvků do systémů sociálního zabezpečení a čerpání dávek, jako jsou například důchodová práva; zdůrazňuje, že ESSP vycházející z evropské elektronické identifikace by měl zahrnovat jak prvek identifikace mobilních občanů a pracovníků, tak i prvek ověřování jejich dávek sociálního zabezpečení v reálném čase;

7. zdůrazňuje, že cílem iniciativy ESSP by měla být ochrana sociálních práv prostřednictvím usnadnění informování a lepšího prosazování platných pravidel pro koordinaci sociálního zabezpečení a pracovní mobilitu v přeshraničním kontextu; domnívá se, že návrh Komise na iniciativu ESSP musí přinášet jednoznačné výhody pro všechny zúčastněné strany zapojené do procesu mobility, jako jsou mobilní občané a pracovníci, podniky, včetně malých a středních podniků, zaměstnavatelé i odbory, stejně jako vnitrostátní orgány, jako např. inspektoráty práce a sociálního zabezpečení; je toho názoru, že záměrem iniciativy ESSP by mělo být zjednodušení vzájemných vztahů a sblížení těchto zúčastněných stran v přeshraničním kontextu s cílem lépe chránit mobilní občany a pracovníky a jejich práva a poskytovat všem těmto zúčastněným stranám jasné informace za účelem zlepšení předvídatelnosti a zajištění hladkého průběhu správních postupů bez zbytečných časových prodlev; připomíná, že iniciativa ESSP musí být v souladu se zásadou subsidiarity, a tudíž jí nesmí být dotčeny vnitrostátní systémy sociálního zabezpečení a jejich rozmanitost, respektování tradic každého členského státu, vnitrostátní modely trhu práce a nezávislost sociálních partnerů; zdůrazňuje, že iniciativa ESSP nesmí představovat požadavek podmiňující výkon svobody pohybu, nýbrž prostředek, jehož hlavním účelem je usnadnit přístup k informacím a zlepšit prosazování platných pravidel týkajících se koordinace sociálního zabezpečení a mobility pracovních sil v přeshraničním kontextu;

8. vyzývá Komisi, aby v úzké spolupráci s orgánem ELA a po řádném posouzení předložila legislativní návrh ESSP s cílem poskytnout vnitrostátním orgánům, jako jsou inspektoráty práce a sociálního zabezpečení a sociální partneři, pokud provádějí inspekce práce a sociálního zabezpečení nebo se na nich podílejí, nástroj k účinnému prosazování vnitrostátního práva a práva EU ověřující informace v reálném čase; je přesvědčen, že ESSP by měl umožnit ověřování místa výkonu práce, místa zaměstnání, pracovního poměru a totožnosti pracovníků v reálném čase, jakož i normalizované dávky sociálního zabezpečení, ustanovení a osvědčení v oblasti sociálního zabezpečení, jak je stanoveno v nařízení (ES) č. 883/2004; vyzývá Komisi, aby posoudila možnost, že by ESSP umožňovalo kontrolu dalších důležitých informací, aniž by byla dotčena pravidla ochrany údajů a při zajištění rovného zacházení;

9. je přesvědčen, že ESSP se musí vztahovat na všechny mobilní občany a pracovníky EU včetně osob samostatně výdělečně činných, stejně jako na všechny mobilní státní příslušníky třetích zemí, na které se vztahují pravidla EU o mobilitě v rámci EU;

10. domnívá se, že má-li být ESSP plně funkční a má-li být zachována vysoká úroveň spolehlivosti údajů a certifikace identifikátorů a zabráněno chybám a podvodnému použití, mělo by jeho zavedení zahrnovat systém ověřování a monitorování v reálném čase, kontrolu a výměnu informací prostřednictvím křížových odkazů mezi vnitrostátními databázemi při důsledném dodržování předpisů EU v oblasti ochrany osobních údajů; zdůrazňuje, že údaje o sociálním zabezpečení a osobní údaje by měly být zpřístupněny pouze dotyčné osobě a příslušným vnitrostátním orgánům a neměly by být sdíleny pro jiné účely, než je prosazování pravidel EU v oblasti koordinace sociálního zabezpečení a mobility pracovních sil v rámci EU při důsledném dodržování předpisů EU v oblasti ochrany osobních údajů; domnívá se, že v členských státech, v nichž sociální partneři provádějí inspekce práce nebo jsou do nich zapojeni, musí být sociálním partnerům zajištěn přístup k údajům o sociálním zabezpečení pracovníků z jiných členských států, aniž by bylo ohroženo dodržování ustanovení o ochraně údajů;

11. vítá iniciativy několika členských států zaměřené na zlepšení účinného prosazování práva Unie prostřednictvím používání vnitrostátních průkazů nebo srovnatelných nástrojů v oblasti pracovního práva ([28]); zdůrazňuje, že ačkoli tyto vnitrostátní iniciativy vytvářejí povědomí o mzdových a pracovních podmínkách pro všechny pracovníky a zlepšují jejich prosazování, nemohou usnadnit přeshraniční výměnu platných a přesných informací, včetně informací o pracovním poměru a právech; vyzývá Komisi, aby zajistila, že iniciativa ESSP poskytne členským státům možnost využívat informace, které jsou k dispozici díky lepším možnostem identifikace a ověřování v rámci vnitrostátních průkazů nebo srovnatelných nástrojů v oblasti pracovního práva v zemích, kde tyto iniciativy existují; zdůrazňuje, že začlenění ESSP do vnitrostátních průkazů nebo srovnatelných nástrojů v oblasti pracovního práva by nemělo tyto vnitrostátní postupy nahrazovat, ale doplňovat, a poskytovat příslušné informace pouze příslušným orgánům; připomíná, že nezávislost vnitrostátních sociálních partnerů a pracovní podmínky stanovené platnými kolektivními smlouvami v souladu s vnitrostátními právními předpisy a zvyklostmi nesmí být dotčena; je přesvědčen, že ESSP a jeho integrace s vnitrostátními průkazy nebo srovnatelnými nástroji v oblasti pracovního práva, pokud existují, se může ukázat jako základ pro budoucí úsilí o prosazování na úrovni EU;

12. je přesvědčen, že všichni pracovníci, sociální partneři a národní inspektoráty práce a sociálního zabezpečení by měli mít v souladu s platnými kolektivními smlouvami nebo vnitrostátními právními předpisy přístup k aktualizovaným informacím o zaměstnaneckém poměru, mzdových nárocích a pracovních a sociálních právech;

13. konstatuje, že přenosný formulář PD A1 je důležitým, avšak v současné době jediným nástrojem pro ověřování statusu sociálního zabezpečení mobilních pracovníků; bere na vědomí omezení a problémy spojené s postupem PD A1, zejména pokud jde o používání formulářů PD A1 zaměstnavateli v závislosti na úrovni digitalizace systémů sociálního zabezpečení v členských státech a jejich ověřování příslušnými vnitrostátními orgány v souvislosti s poskytováním služeb v jiném členském státě, ale také o získávání přesných informací o počtu a charakteristikách vyslaných pracovníků v EU; vyzývá Komisi a členské státy, aby dále zlepšily proces ověřování formulářů PD A1, a je přesvědčen, že je třeba vypracovat rychlé postupy pro řešení podvodně získaných nebo použitých osvědčení PD A1 mezi členskými státy; konstatuje, že omezení a výzvy související s formulářem PD A1 jsou překážkou pro získání přesných informací o počtu a charakteristikách vyslaných pracovníků v EU; poukazuje na to, že iniciativa ESSP by poskytovala informace o sociálním zabezpečení mobilních pracovníků v reálném čase v den inspekce práce v hostitelském členském státě; vyzývá Komisi, aby zajistila, že pilotní projekt ESSP usnadní sociální zabezpečení tím, že zjednoduší postupy týkající se předkládání žádosti, vydávání a ověřování PD A1 s cílem bojovat proti podvodům;

14. domnívá se, že ESSP by měl vycházet z evropské elektronické identifikace, evropského průkazu zdravotního pojištění (EHIC) a elektronické výměny informací o sociálním zabezpečení (EESSI) a doplňovat je, a to i s ohledem na jeho rozšíření na další oblasti koordinace sociálního zabezpečení a pracovního práva EU; vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily, že EESSI bude co nejdříve plně funkční, a aby využily možnosti, které poskytují stávající fondy EU, k usnadnění provádění vnitrostátních plánů v rámci Nástroje pro oživení a odolnost, s cílem plně zavést systém EESSI a dále digitalizovat veřejnou správu, usnadnit výměny mezi institucemi sociálního zabezpečení, urychlit vyřizování jednotlivých případů a zlepšit kapacitu orgánu ELA a příslušných vnitrostátních orgánů v oblasti prosazování práva; vyzývá Komisi, aby

([28]) Zpráva EFBWW-FIEC, *Social identity cards in the European construction industry (Sociální průkazy totožnosti v evropském stavebnictví)*, 2015.

vyjasnila úlohu, kterou bude mít agentura ELA při navrhování a provádění ESSP; zdůrazňuje, že zvýšená digitalizace nesmí narušit již zavedená vnitrostátní ochranná opatření proti sociálním podvodům;

15. vyzývá Komisi, aby při vytváření a zavádění iniciativy ESSP úzce spolupracovala se sociálními partnery a vnitrostátními orgány sociálního zabezpečení a inspektoráty práce, a zajistila tak plné respektování nezávislosti sociálních partnerů a vnitrostátních modelů trhu práce; domnívá se, že ESSP s přístupem k údajům v reálném čase by umožnil příslušným vnitrostátním orgánům a sociálním partnerům ověřit pokrytí pracovníků sociálním zabezpečením v daném okamžiku, a tím by posílil inspekce práce a podpořil shromažďování důkazů při společných přeshraničních inspekcích práce ([29]);

16. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a vládám a parlamentům členských států.

([29]) Eurofound, *Joint cross-border labour inspections and evidence gathered in their course (Společné přeshraniční inspekce práce a důkazy shromážděné v jejich průběhu)*, 2019.